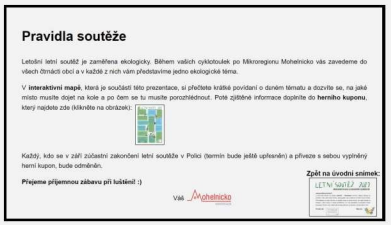
LETNÍ SOUTĚŽ 2022

MOHELNICKEM NA KOLE ZA EKOLOGICKÝMI ZAJÍMAVOSTMI

Jak procházet prezentací?

V horní liště kliknete na záložku **Zobrazit** → **Prezentace** (Ctrl+F5). Nejprve kliknete na pravidla v dolní části tohoto snímku, prostudujete si je a vrátíte se na tento úvodní snímek. Poté přejdete na mapu kliknutím na obrázek mapy na tomto snímku. Na mapě kliknete na obrázek u obce, kterou si chcete prohlédnout, a to vás přesměruje na příslušný snímek prezentace. Poté se vždy vrátíte zpět na mapu kliknutím na obrázek v pravém dolním rohu.

Pravidla zde:

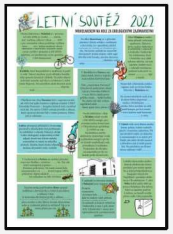
Mapa zde:

Pravidla soutěže

Letošní letní soutěž je zaměřena ekologicky. Během vašich cyklotoulek po Mikroregionu Mohelnicko vás zavedeme do všech čtrnácti obcí a v každé z nich vám představíme jedno ekologické téma.

V **interaktivní mapě**, která je součástí této prezentace, si přečtete krátké povídání o daném tématu a dozvíte se, na jaké místo musíte dojet na kole a po čem se tu musíte porozhlédnout. Poté zjištěné informace doplníte do **herního kuponu**, který najdete zde (klikněte na obrázek):

Každý, kdo se v září zúčastní zakončení letní soutěže v Polici (termín bude ještě upřesněn) a přiveze s sebou vyplněný herní kupon, bude odměněn.

Přejeme příjemnou zábavu při luštění! :)

Váš Mohelnicko MIKROREGION

Zpět na úvodní snímek:

Krchleby
Klopina
Police
Maletín
Mírov
Třeština
Úsov
Stavenice
Mohelnice
Studená Loučka
Líšnice
Moravičany
Loštice
Pavlov
Palonín

Klopina

energeticky soběstačné budovy, pasivní domy, SMART řešení

Příjemné teplo v domácnostech v celé obci, stabilní ceny paliva, čisté ovzduší bez dýmu a zápachu ze spalování uhlí, nezávislost obce na dovozu plynu ze zahraničí, práce pro místní občany, úspora financí, podpora místních podnikatelů, případně ještě vlastní výroba elektřiny pro celou obec. To, co zní trochu jako utopie, může být realitou v obcích, které se vydají cestou k energetické soběstačnosti a budou chytře plánovat.

V Klopině připravují několik projektů, které odpovídají vizi energeticky úsporné obce. Půjde o komplexní řešení využívající pro veřejné budovy mimo jiné systémy větrání s rekuperací, vytápění řešené pomocí tepelného čerpadla, moderní úsporné osvětlení s LED zdroji, instalované FVE panely a rozvody pro využití dešťové vody. Řešení jsou nákladná, ale do budoucna nevyhnutelná. Nápovědu k tomu, jaké přírodě vstřícné opatření chystají v obci na letošek, najdete v herním kuponu. Do kuponu si pak doplňte, jaké stromky použili k vytvoření týpí a tunelů.

Krchleby

myslivost, ochrana ohrožených druhů

Obec Krchleby leží v kopcovitém terénu mezi lesy a tak se nikdo nepodiví, že tu už dlouhá léta funguje myslivecký spolek. Nejedná se přitom o samoúčelnou volnočasovou aktivitu, jak si mnozí myslí. Myslivost představuje soubor činností prováděných v přírodě ve vztahu k volně žijící zvěři jako součásti ekosystému. K myslivosti patří i spolková činnost směřující k udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků, které jsou součástí národního kulturního dědictví. Myslivecký spolek Krchleby pravidelně zve návštěvníky z celého mikroregionu na myslivecké odpoledne.

Při projížďce do Krchleb vás zveme na místo, kde lesy přechází v pole a kde je nádherný výhled do širokého okolí. Cesta je tu nekvalitní, tak z kola raději chvíli sesedněte a kochejte se výhledem po okolí. Bokem cesty narazíte na malý vodní prvek ukrytý mezi u nás běžně rostoucími stromy (49.8218564N, 16.8486728E). Název stromů a vodního prvku je třeba doplnit do herního kuponu.

Líšnice

koloběh přírody, soulad s přírodou, soulad života lidí a zvířat

Fungování v harmonii s přírodou bylo vždy přirozenou součástí života našich předků. Ani dnes bychom na soulad s přírodou a její ochranu neměli zapomínat. Člověk může přírodě pomáhat různými způsoby – např. šetřit s vodou, recyklovat odpady nebo nejlépe minimalizovat používání obalů, kompostovat, používat udržitelné formy dopravy, upřednostňovat lokální produkty před dováženými a další. Důležitý je také soulad života lidí a zvířat, ukázkovým příkladem toho, jak si zvířata a lidé mohou pomáhat, je spolek Ryzáček, který sídlí na Vyšehorkách.

Do Ryzáčku se určitě za zvířátky zajeďte podívat. V rámci letní soutěže vás ale zavedeme jinam. Projeďte Líšnicí směrem na Bušín, kolem osady s daňky až ke křižovatce u líšnických rybníků. Tady začíná nová fitness stezka. Tu si můžete celou projít a cestou zaznamenávat do herního kuponu své postřehy.

Loštice

odpady a odpadové hospodářství

Na jednoho Čecha připadá za rok průměrně 3 500 kg veškerého odpadu. Z celkového objemu odpadu tvoří komunální odpad cca 15 % a téměř polovina z něj končí na skládkách. To je špatná zpráva. Dobrou zprávou je, že 75 % Čechů už pochopilo, jak důležité je třídění odpadu a aktivně třídí. Od ledna loňského roku je platný nový zákon o odpadech, který postupně zvyšuje poplatek za skládkovné za tunu odpadu. Počínaje rokem 2021 se zvýšil na částku 800,00 Kč/t a postupně poroste až na částku 1850,00 Kč/t v roce 2029. V roce 2030 již nebude možné odpad na skládku uložit.

V Lošticích v současné době produkují občané 242 kg odpadu na osobu za rok. Město od 1. ledna 2022 přistoupilo k novému systému poplatků za odpad, kdy byla zvolena varianta poplatku z kapacity odpadové nádoby. Nový systém motivuje občany k vyšší míře třídění odpadů a ke snižování produkce odpadů. Bude-li se domácnost chovat při nakládání s odpady odpovědně, bude platit méně než ti, kteří povinnosti stanovené zákonem nedodržují. Pro doplnění herního kuponu si budete muset o možnostech třídění odpadu v Lošticích zjistit víc přímo na místě (např. sídliště Sokolská).

Maletín

větrné elektrárny, větrná energie

Větrné elektrárny užívají pro výrobu elektřiny čistý přírodní zdroj, jenž nevyžaduje další úpravy, neprodukují odpad ani skleníkové plyny. Vítr se opře do tvarovaných lopatek a roztočí je. Mechanická energie je následně prostřednictvím generátoru převedena na energii elektrickou. V České republice je více než 300 větrných elektráren o celkovém výkonu přes 340 MW. Podíl větrné energie představuje v ČR zhruba 1 % vší vyrobené elektrické energie, v Evropě už vítr vyrábí 16 % veškeré energie.

V Maletíně vás směrovky navedou rovnou k větrné elektrárně. Zajeďte si vyzkoušet na vlastní kůži jedinečný zážitek, když stojíte přímo na úpatí stožáru s točící se vrtulí. Na informační ceduli u elektrárny si přečtěte zajímavé informace, ať můžete doplnit správně herní kupon. Potřebujete zjistit technické parametry elektrárny.

Mírov

ekosystém lesa, naučná stezka pod hradem

Obci Mírov vévodí hrad, v současnosti věznice, který se tyčí nad vrcholky všudypřítomných lesů. Les je místo v krajině, kterému dominují především stromy. Lesní ekosystém je tvořen živými organismy (mikroorganismy, rostliny a živočichové), které působí vzájemně na sebe i okolní prostředí a mrtvými organismy v různém stádiu rozkladu. Lesy slouží jako zdroj dřeva, zdroj kyslíku, protipovodňová ochrana, dále zabraňují erozi, stabilizují klima, jsou cenným krajinným prvkem a místem pro relaxaci.

Pod hradem Mírov můžete ve stínu lesa relaxovat na nové naučné lesní stezce. Stezku lemují herní, vzdělávací a odpočinkové prvky na několika místech ozdobené dřevěnou kopií věžičky hradu Mírov. Tento originální prvek musíte zajet obhlédnout, abyste mohli doplnit číslo do herního kuponu.

Mohelnice

význam udržitelných forem dopravy - pěší a cyklodoprava

Důležitou součástí ochrany životního prostředí je využívání udržitelných forem dopravy. Udržitelná doprava se vyznačuje minimálním negativním dopadem na životní prostředí a klima a využíváním obnovitelných zdrojů energie. Běžná doprava má řadu negativních vlivů na životní prostředí – produkce CO_2, smog, hluk, vibrace, otřesy, prašnost a znečišťování vody. Za typické příklady udržitelné dopravy je považována chůze, jízda na kole, veřejná doprava nebo sdílení automobilů.

Město Mohelnice podporuje cyklodopravu budováním husté sítě cyklostezek. Snaží se tím zvýšit bezpečnost a podpořit obyvatele ve využívání jízdních kol. Cyklostezky vedou centrem města, ale také spojují Mohelnici s dalšími místními částmi a obcemi, např. cyklostezka Újezd-Líšnice, Mohelnice-Loštice, Mohelnice-Moravičany, Mohelnice-Libivá a další. Pro doplnění herního kuponu musíte vyrazit na tu úplně nejnovější cyklostezku.

Moravičany

vodní ekosystém, jezera

Přírodní rezervace Moravičanské jezero je tvořena souborem vodních, mokřadních, lesních a křovinných ekosystémů, ve kterých se vyskytují typické i vzácné druhy planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů. Koupání jde zde možné jen na vlastní nebezpečí. Jezera jsou využívána jako zdroj pitné vody pro Moravičany, Mohelnici a její okolí. Těžba a zpracování štěrkopísků zde byla vždy prováděna a vedena s maximálním ohledem na životní prostředí.

U Moravičanského jezera naleznete přírodní památku Zátrže. Písčité náplavy a laguny na západním břehu jezera vzniklé těžbou štěrkopísku obývají rostliny a živočichové, se kterými se jinde v CHKO nesetkáme. Když pojedete z Moravičan pod železničním mostem, kolem nově vysázené aleje stromků, tak dojedete na rozcestí, kde si na informační ceduli vyhledáte název živočicha a rostliny k doplnění do herního kuponu.

Palonín

biokoridory, výsadba stromů a budování mezí v polích

Biokoridor je přírodní pás spojující stanoviště obývané živočichy, rostlinami a dalšími organismy, který umožňují jejich migraci. Jedná se o označení souvislých ploch odlišné vegetace, které prostupují jednotvárnou krajinou. V lese je to například širší cesta, v polích a na loukách křovinné meze, živé ploty. V obci Palonín vybudovali biokoridor v poli v rámci protipovodňových opatření a dále mez, která slouží jako prevence proti erozi půdy.

Důležité je však sázet stromy i v centrech obcí, kde tvoří kyslík, filtrují a zvlhčují ovzduší, vyrovnávají teplotní extrémy a napomáhají psychohygieně. Za obecním úřadem v Paloníně kdysi rostl ovocný sad, který byl kvůli svému stáří vykácen. Současná paní starostka nechala na stejném místě vysázet mladé ovocné stromky a vy se tam musíte zajet podívat, abyste zjistili název jednoho méně známého stromu (jako jediný má visačku s názvem a jménem).

Kde přesně se ovocný stromek nachází? Nápověda zde: klik

Zpět:

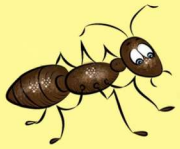
Palonín

Kde přesně se ovocný stromek nachází? Nápověda zde: klik

Biokoridor je přírodní pás spojující stanoviště obývané živočichy, rostlinami a dalšími organismy, který umožňují jejich migraci. Jedná se o označení souvislých ploch odlišné vegetace, které prostupují jednotvárnou krajinou. V lese je to například širší cesta, v polích a na loukách křovinné meze, živé ploty. V obci Palonín vybudovali biokoridor v poli v rámci protipovodňových opatření a dále mez, která slouží jako prevence proti erozi půdy.

Důležité je však sázet stromy i v centrech obcí, kde hrozí kyselý, filtrují a zvlhčují ovzduší, vyrovnávají teplotní extrémy a napomáhají psychohygieně. Za obecním úřadem v Paloníně kdysi rostl ovocný sad, který byl kvůli svému stáří vykácen. Současná paní starostka nechala na stejném místě vysázet mladé ovocné stromky a vy se tam musíte zajet podívat, abyste zjistili název jednoho méně známého stromu (jako jediný má visačku s názvem a jménem).

Pavlov

Rodlen, mravenci, hmyzí společenství, význam hmyzu

Přírodní chráněná území jsou místa, která jsou chráněna pro svou zachovalost z hlediska ochrany přírody. V mikroregionu Mohelnicko se nachází CHKO Litovelské Pomoraví. Na území obce Stavenice jsou tři přírodní rezervace - Kačení louka, Doubrava a Bradlec. V Moravičanech se vyskytuje přírodní rezervace Za Mlýnem. Další významnou přírodní rezervací je Rodlen v Pavlově, kde je předmětem ochrany důležitý zástupce hmyzí říše. Hmyz stojí na počátku potravního řetězce a tvoří 80 % živočišných druhů na Zemi.

Rodlen je jedním ze zastavení Naučné stezky lišky Bystroušky. Oblast najdete v lese u Lechovic, které patří k obci Pavlov. Až tam dojedete, vyhledejte naučný panel (zastavení č. 8), zjistěte který druh hmyzu se v Rodlenu hojně vyskytuje a doplňte si informace o něm do herního kuponu.

Police

jak neplýtvat s jídlem, kam s bioodpadem, lokální potraviny

Jedna třetina jídla na světě se až na talíře nikdy nedostane. To představuje neuvěřitelných 1,3 miliard tun jídla. Plýtvání potravinami se řadí mezi přední důvody klimatické krize. 8 % emisí skleníkových plynů je z vyhozeného jídla. Téměř čtvrtinu komunálního odpadu tvoří bioodpad. Správně je přitom umístit bioodpad na kompost nebo do hnědých sběrných nádob. Speciální sběrné nádoby jsou také na použitý olej z kuchyně a již brzy přibydou na obcích sběrné nádoby na gastroodpad.

Jednou z možností rozumného zacházení s jídlem je nákup lokálních surovin a potravin. Krizové situace nás učí, že je rozumné spoléhat v některých ohledech sami na sebe. Lokální ekonomika je způsob hospodaření, který přednostně využívá místních zdrojů materiálních, energetických i lidských k uspokojení místních potřeb. Vracíme se k tomu, co bylo pro naše předky přirozené. Jaké užitečné řemeslo provozovali naši předci v obci Police?

Stavenice

CHKO Litovelské Pomoraví - rostliny a živočichové

Chráněná krajinná oblast Litovelské Pomoraví se rozprostírá na levém břehu řeky Moravy, kde se vlní kopce pokryté lužními lesy, zdvihají se prudké kamenité srázy a rozprostírají se mokřadní louky se vzácnými druhy rostlin a živočichů. Za zmínku jistě stojí zlatohlávek skvostný, roháč obecný, holub doupňák nebo čáp černý. Na celém území CHKO není dovoleno tábořit, rozdělávat a udržovat ohně mimo vyhrazená místa a také ukládat a zneškodňovat odpady mimo místa pro to vyhrazená.

Obec Stavenici a CHKO Litovelské Pomoraví spojuje můstek přes říčku Doubravku. Jen kousek od něj je krásné dřevěné posezení pro cyklisty a turisty. Přímo u mostu naleznete ceduli označující začátek CHKO s upřesňující zákazovou informací, kterou si opište do svého herního kuponu.

Třeština

vodní elektrárna, vodní energie

Vodní elektrárny se řadí mezi obnovitelné zdroje energie. Využívají energie vodních toků v podobě potenciální, tedy tlakové energie, která vzniká v důsledku gravitace a závisí na spádu neboli výškovém rozdílu hladin. Druhou variantou je využití kinetické energie, kdy závisí na rychlosti proudění toku. V ČR slouží vodní elektrárny jako doplňkový zdroj výroby energie, významná je jejich schopnost rychlého najetí na velký výkon. Ve vodních elektrárnách jsou v ČR vyráběny 3 % elektrické energie.

V Háji u Třeštiny se zajeďte podívat na vodní elektrárnu, kterou založil na přelomu 19. a 20. století jako jednu z prvních malých vodních elektráren místní podnikatel Karel Plhák při svém mlýně. Dnešní podobu získala ve 20. letech 20. století a letos slaví 100 let od svého založení. Vaším úkolem bude zachytit kresbou jedinečnou architekturu stavby.

Úsov

ekologické zemědělství, agroturistika

Ekologické zemědělství je moderní formou obhospodařování půdy bez používání umělých hnojiv a chemikálií. Jeho smyslem je udržování zdravé půdy a produkce kvalitních potravin trvale udržitelným způsobem. Agroturistika je venkovská turistika, kdy se turista může pohybovat po farmě, má možnost se seznámit s chodem farmy, nebo s pěstováním plodin na polích. Některé farmy nabízí také ochutnávky a nákup čerstvých produktů přímo u zdroje. V našem mikroregionu můžeme ekologickou farmu najít v Bezděkově u Úsova.

Jakou plodinu zde pěstují, asi všichni víte. Do herní kuponu však musíte zjistit, kolik řádků levandule je vysázeno na jejich políčku v části farmy u venkovního občerstvení.

